

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház

Egyes szám ára 10 fillér.
Vármegyei telefonszám 67.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. —85 kor.
Nyilttér soronként 25 fillér

Társadalmi feladatok.

Az emberiség rövid száz év alatt nagyobb fejlődésen, hatalmasabb evolúción nem ment át soha, mint a nem régen leltűnt XIX. században. Olyan volt ez a század a népek életében, mint néhány verőfényes tavaszi nap az ébredő természet világában: szemlátomást alakult át, forrt ki minden. Óriási volt a haladás minden téren. A szabadság, egyenlőség felszabadította az elnyomott néprétegekben szunnyadó erőt. A feltámadt erők versenyre kelve, csodás eredményeket értek el a tudományban, művészetben, iparban egyaránt.

A természettudomány vívmányai átalakították a gazdasági életet, mert a gépek a gazdasági és ipari termelést megsokszorozták. A forgalom a vasut, posta, gőzhajó, táviró, telefon útján szédítően megnövekedett, a távolságok szinte elenyésztek. A brünni posztgyáros ausztráliai juh gyapját szövö, a francia takács kínai gubó selymét gomolyítja, a londoni gazdasszony torontáli tojással főz. A könnyűvé vált munka s a meggyorsult forgalom a gazdagodás ezernyi új forrását nyitotta meg, a nemzetek vagyona megsok-

szorozódott. A jólét fejlődésével fejlődött a műveltség is, a kötelező népoktatással pedig a tudomány. Terjedt a felvilágosodás, javult a közegészségügy, a boldogulás és élvezetek útja megnyílt mindenki előtt.

Ne higyjük azonban, hogy ennek a fénynek árnyéka ne volna. Mint minden jónak, úgy a XIX. századbeli gyors kibontakozásnak is megvannak a maga hátrányai, kisebb-nagyobb szépséghibái. A szabadabb lett gazdasági verseny csak az erősebbnek kedvezett; egyesek kezében milliók és milliók halmozódtak össze. A gyárak felvirágoztak, de a versenyképtelenek ezerszámra jutottak egysektől függővé s a kisipar csödbe jutásával milliók mentek tönkre. Az egykor független mester beáll napszámosnak, mert családjának élnie kell s míg a gyáros zsebre rakja a hasznót, addig a munkás testi és erkölcsi nyomorban sanyalódik.

A hajdani patriarkális viszony megbomlott, a gazda önzése a munkásban gyűlölséget szül, melynek mérges gyümölcse a sztrájk. Mert a nyomor most terhesebb, türethetlenebb, mint egykor, mióta a kötelező népoktatás a nép fiában is kifejlesztette azokat az igényeket,

amelyekről nem tudva előbb, egyszerű sorsával is megelégedett.

S mivel az igények kilépésének eszköze a pénz, annak a hatalma oly nagyra nőtt, mint soha ezelőtt. Az aranyborjú imádása sohasem volt oly általános, oly szívből jövő, mint napjainkban. A pénzszerzés szenvedélye betolakodott minden-hová: a családi szentélybe, a bíró zsebébe, a törvényhozásba, sőt még a gyermeket is hatalmába kerítette. A pénz kultusza kiszorította, kipusztította a szivekből a régi, nemes ideálokat: a házasulandó ifju parthiet és protekciót hajhász, a meggyőződés vásárra került, a közélet posványba süllyedt. Csak ilyenkor látja az ember, hogy hová süllyesztette az anyagiság, a materializmus kultusza a közérkölcset. Rövid pár évforgása óta azonban kezdenek mutatkozni. Ugy rémlik, mintha az eddigi élet tisztára csak a tegnapi lett volna, mintha a ma képe teljesen megváltozott volna. Új korszak határkövénel állunk s tanúi es részesei egy nagy erkölcsi evolúciónak. Előttünk, általunk folyik le az idealizmus küzdelme a materializmussal.

Ez a heves küzdelem változtatta meg oly nagyon a ma képét. A letűnt korszak romjai-

ból új feladatok teremtek, melyeknek megoldása egyedül mireánk, a ma gyermekeire vár. Tagadhatatlan, hogy feladatunk nehéz. De sokat könnyíthetünk magunkon, ha ellenfeleinket ismerve, gyöngéiket, a könnyen megsebezhető helyeket kipuhatóljuk. Aki tehát tisztában van két mozgó erőnek: az idealizmusnak és materializmusnak szerepével, aki tehát tisztán látja, hogy az egész élet nem egyéb, mint ennek a két erőnek váltakozó diadala és veresége, aki elég erőt érez magában a két hatalom kézbe tartására: — az a jövő feladatait minden nagyobb akadály nélkül megoldáshoz juttatná.

Első teendőnk azonban az, hogy visszahelyezzük az idealizmust az öt megillető helyre, mert a letűnt sivár korszak a maga frivol cinizmusában diszkreditálta a köztudatában az idealizmusnak még csak a nevét is. Egyértelműnek deklarálta azt a hülyeséggel s idealista bolondnak nevezte azt, aki a materializmus szennyes árjával uszni nem akart. Szükséges ezt megtennünk azért is, mert a múltból maradt előítéletek lezárása nélkül a reánk váró feladatokat sikeresen megoldanunk teljes lehetetlenség.

A tél küszöbén.

Hideg idő van, künn az utcán immár
Végig süvölt a tél hideg szele;
Mily jó lehet — amig süvölt javában —
Mily jó lehet, egy kis meleg szobában,
Nem is törődni semmit sem vele.

Mily boldog az, kinek szívében nincsen
Ősz hervadása, s télnek hidege,
Hanem, mint napnak éltető sugára:
Örökké csak tavaszt derít reája
Egy szerető szív édes melege.

Hiszen mit ér a szívnek dobbanása,
Ha visszhangjára sehol nem akad,
Ha minden forró dobbanás hiába,
És végre is a vágy, remény nyomába
Tövis terem csak, rózsza nem fakad.

Rideg, sivár az élet útja akkor;
Hideg vagy élet, mint a sirverem,
— De megváltásul ott lebeg feletted
És minden bajt, keservet elfeledtet
Egy pillanatnyi boldog szerelem...

Süvölt a szél, megrázkódom. Mit értek?
A tél, avagy a szívnek hidegét?
Eljő-e hát — úgy várom, egyre várom —
A boldog óra, melyben megtalálom
Egy szerető szív édes melegét.

Kovács Ignác.

Hallja maga János!

Irtó Nagy Endre.

— Hallja maga János! Maga már megint tegnapi kiflit hozott! Maga javithatatlan fráter János!

János, az öreg irodaszolga szó nélkül cammogott le a péküzletbe, hogy kicserélje a kiflit. Hogy a kis csupasz-képű praktikáns javithatatlan fráternek nevezte, nem keltett forrongást lelkében. Az ilyesmi hozzátartozik már a hivatalhoz. A katona el lehet készülni rá, hogy sebet kap a csatában, — a szolga pedig, hogy leszidják.

Napközben nem is igen volt más dolga, mint a hivatalnok urak parancsait teljesíteni.

— János, hozzon sört!
— János, hozzon egy pohár vizet!
De folyassa ki előbb a vizet a csöböl!
— János, töltsön tintát! Ha még egyszer üresen találom a tintatartómat, a fejéhez vágom!

E sokféle tennivalót hivatalos mosolygással végezte János. Tudta, hogy a gorombaságoknak nincs jelentősége, az csak stílus, mint mikor az üzleti levélben írják: Hatodikán kelt becses levelét véve... Tíz év óta van már ez üzletben, kicsi gyakornokokból nagyfizetésű hivatalnokok lettek ez idő alatt, de János egy helyben maradt, mivelhogy a szolgálai pályán nincs előmenetel.

Az iroda este hét óráig tartott.

Akkor mind elmentek a hivatalnok urak. Előbb azonban néhány bucsusztót intéztek hozzá.

— János, ha az asztalomat összehányja, kirugom!
— János, az ördög vigye el magát!
Hová tette az esernyőmet!

Aztán magára maradt a nagy irodában. Lelkiismeretes gonddal, mondhatnám, ügyszeregettel takarított. A padlót lekefélté, a szétdult asztalokat rendbeszedte, a dolgozó kabátokat, amiket a hivatalnok urak sebtében dobáltak le magukról, szép sorjában fölakasztgatta. Ez napra elvégezte a dolgát. Megmosakodott, a haját lesimíttgatta a tükör előtt, fölhuza a kabátját és — ime — János egyszerre átalakult komoly polgárrá, aki önzetes léptekkel halad hazafelé. Még egy otffejlett ujságot is zsebredugott;

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testotlet, megasztin-teti a köhögést, váladékot, éjjeli izmadót.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Képfeltő orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

A háboru szele.

Nagyvárad katonák Csabán.

Nagy ágyu-szállítványok.

Csaba, dec. 5.

A háboru szele egyre jobban dühöng. Minden pillanatban ellehetünk rá készülvén, hogy a háboru kitör, de az is lehet, hogy minden vesz nélkül elmúlnak a háborus készülődések. Az ország minden részéről elindultak a vonatok Bosznia felé, hogy az annektált tartományok megerősítésére katonai csapatokat szállítsanak.

A magyar államvasutak három napra megszüntették a teherforgalmat, mert a kocsikat a katonák szállítása teljesen igénybe veszi. Az annektált tartományokban a kereskedők nagymennyiségű katonai cikkeket vásárolnak. Bosznia és Hercegovinába Bródon és Grabozán keresztül, meg a tengeren megszüntették az áruforgalmat, mert a vasutat és hajókat kizárólag csak katonai szállításokra használják.

Csütörtök reggel 6 órakor a csabai pályaudvar is szokatlanul megélemlült. A nagyvárad 37. gyalogezred egy mozgósított zászlóalj érkezett meg a pályaudvarra, ahol a 101-ik gyalogezred tisztjei fogadták az érkezőket.

A 37-ik gyalogezred 3. zászlóalj még december 2-án a császár jubileumát ülte, 3-án reggel teljesen felszerelve utnak indult, hogy Csabán, Szegeden, Szabadkán, Bródon és Szerajevón keresztül Mosztárba induljon.

A mozgósított zászlóaljhoz a 37-ik gyalogezred 9., 10., 11. és 12-ik százada tartozik. Parancsnoka: báró Menzi Hugó őrnagy, míg az egyes századoké: Bien Sámuel, Scholtz Béla, Moga Romulus és Reiber Viktor.

A mozgósított zászlóalj 780 ember-

ből áll. A hosszú katonavonatot a zászlóalj felszereléseit, lovait, szekereit is mind magával hozta. A legénység a pályaudvar előtt foglalt állást és Csabán reggelizett és ebédel. A legénységnek eltávozni a csapattól nem volt szabad, míg a tiszt bejött a városba szőjjel nézni. Valamennyi katona az új jubileumi emlékkereszttel volt díszítve, sapkájuk mellett pedig zöld fenyőgaly és piros kokárda jelezte, hogy nem könnyű kirándulásra mennek.

A nagyvárad zászlóalj csütörtök délután hagyta el a csabai pályaudvart.

Megemlítjük itt azt is, hogy szerda és csütörtök közötti éjjel egy hosszú katonai tehervonat 180 egészen új ágyut szállított Csabán keresztül a mozgósított csapatokhoz, amelyek egyenesen az Arsenalból kerültek ki és a kipróbálásán kívül még sohasem voltak használva.

A 101-ik gyalogezred békéscsabai zászlóaljja is minden pillanatban várja a mozgósítási parancsot. Minden előkészület megtett már, hogy a parancs vétele után azonnal indulhassanak. A hadkiegészítő parancsnokság is új beosztást kapott. A hadkiegészítő parancsnokságnál levő tiszt és altiszt az élelmi- és hadiszter szállításánál itt Csabán fognak szolgálatot teljesíteni és a már mozgósított zászlóalj után fogják küldeni az élelmet, lőszert és más szükséges anyagokat.

A nagyvárad zászlóaljon kívül a csabai pályaudvarra tegnap még két katonavonatot érkezett. Az egyik a kolozsvári, a másik a beszercei ezredek egy zászlóalját, 800—800 embert szállított a boszniai csapatok megerősítésére.

Ugy látszik, hogy csak a császár jubileuma lezajlását várta meg Magyarország és Ausztria. A jókedv és ünneplés után komolyabb dolgok fognak következni.

Csorvás község felebbezése.

Küzdelem Gerendásért.

Csaba, dec. 5.

Lapunk több cikkben foglalkozott már Csorvás községnek azzal a törekvésével, hogy Csaba község határához tartozó 2307 hold területű Apponyi Gerendás pusztát, közigazgatásilag Csorváshoz akarja csatolni, ugyanakkor megemlítettük azt is, hogy Csaba község a Trauttmannsdorff és Apponyi Gerendás lakossága részére közigazgatási kirendeltséget akar létesíteni a két pusztára legforgalmasabb részén.

Csorvás község első kísérletezése ebben az ügyben, mint már meg is említettük, kudarcra végződött, mert Ambrus Sándor alispán a kérdés hosszas tanulmányozása után kimondta, hogy Csorvás község kérelmét teljesíteni lehetetlen, mert az Apponyi Gerendás közigazgatásilag számos fontos okból kell, hogy Csabához tartozzon.

Csorvás község képviselőtestülete az alispán határozatát ugyancsak rosszkedvűen fogadta és elhatározta, hogy a sérelmesnek vett ítéletet meg fogja felelelni.

Mint értesülünk, a felebbezés beadott és pedig a következő indokok alapján.

Csorvás község a gróf Apponyi Albert tulajdonát képező 2307 hold földet megvette, a birtokot azután felparcellázva 350 vevőnek eladta. A parcellák a teljes vételár lefizetése után jut a vevők birtokába. A földvételre a község 2 millió 400 ezer korona parcellázási kölcsönt vett fel, amelynek fejében lekötötte összes ingatlanait és jövedelmeit. Tehát Csaba község képviselőinek a tárgyalás során előterjesztett ama kifogása, hogy a megvásárolt pusztának sem a község, sem pedig a parcellázásban résztvevők tényleg nem tu-

lajdonosai s így a közigazgatási átcsatolás kérelmezésére jogosultsággal nem bírnak, figyelmen kívül hagyandó. Mert a község tényleg a föld tulajdonosa, míg a parcellázásban résztvettek a parcellázott részek birtokában vannak.

Szomorúan panaszkodik a felebbezés azt is, hogy a vételt a község azzal a végcéllal kötötte meg, hogy a megvett pusztát a törvény világos és félre nem magyarázható rendelkezése szerint közigazgatásilag saját kebelébe átcsatolni kérelmezni fogja, majd elpanaszolja azt, hogy a vármegye Békéscsabát úgy is minden jóval, széppel ellátja és most is egy fejlődő község érdekeinek elébe helyezi Csaba érdekeit.

A felebbezésben kéri, hogy az átcsatolás kimondására irányuló kérvény és az abban felsorolt indokok egész terjedelmében mérlegeltesse a másodfokú elbírálásnál és hogy a vármegye tiszt főügyészének beadott véleményei is figyelembe véssenek, amely vélemények megállapítják, hogy a puszták átcsatolásával csak egy létesült tényleges állapot szentesítettik.

A csabaiak részéről ígért közigazgatási különítmény is csak a lakosok örökös vándorlását idézné elő, mert bizonyos ügyek elvégzésére a lakosságnak tényleg be kellene fáradni Csabára, amely kereskedelmi és ipar tekintetében az átcsatolás után is a gerendási lakosoknak fő bevásárlási forrása maradna.

Végül azt a fontos érvet is felhozta Csorvás község a felebbezésben, hogy a gerendásiak egyháziilag a közel jövőben (?) Csorváshoz fognak csatoltatni, ahol azután a parcellázott részek lakossága az összes vallásfelekezetek részéről egyházi ellátásban részesülhetnek.

A többi iv területű felebbezés döntő érveket felhozni nem igen tud. Csorvás elfelejti, hogy a két millió 400,000 korona kölcsönt a

azt majd otthon olvasgatni jó lesz neki is.

A kapuban a házmester régi, megitt barátsággal üdvözölte, miközben kezét fogták.

— Jónapot! Ön már végzett?

— Hála Istennek, igen. A szolgálat egyre sulyosabb, Maravik ur!

A házmester fősóhajtott:

— Hát én mit szóljak, kedves Szabó ur?

— Hja, ja! Mindnyájunknak megvan a maga terhe!

Ezt tíz esztendő óta minden este elmondogatták egymásnak. Szintugy a sarkon is volt egy bérkocsis ismerőse, akivel meg kellett állani egy kis be-

szelgetésre. Itt már többnyire a közügyekről folyt a diskurzus, mert a fiakkor sok újságot olvasott és tájékozott volt a politikában.

De egy félóra alatt hazakerült mégis. Nagy bérházban lakott, hátul a földszinten. A lakását, — egy szobát és konyhát — takarítás és egyéb gyöngéd szolgálatok fejében egy garszon urtól kapta ingyen.

Belépett a szobába és méltósággal teljesen leült az asztalhoz, amelyen már terítve volt a számára. A kis fia a sarokban játszott, apró kavicsokat rakogatva egymás mellé, János ur rászólt:

— Jani, te nem csókolsz kezét apának?

A kis fiu nem volt hajlandó félbeszakítani játékát és János ur atyai haraggal kiáltotta:

— Te tacsok! Hát nem csókolsz kezét apának? Mindjárt kettéhasítom ezt a porontyot!

Ezt ő maga sem vette komolyan, ez a fenyegetés hozzátartozott az atyai tekintélyhez. Felesége mindazonáltal ájtott a konyhából és kézenfogta a gyermeket.

— No gyere, csókoldj kezét apukának!

János ur hátradőlt a széken és kényelmesen előrenyújtotta a lábát. Aztán fejedelmi hangon szólt rá a feleségére:

— A cipőt!

Az asszony — sovány, idomtalan teremtés, de kék szemében csupa szolgálatkészség és alattvalói hódolat — lehajolt és lehuzta gyengéden a János ur cipőit, amelyek némileg foltosak és rongyosak voltak, de mégis oly óvatosan tették el, mintha selyempipellők lettek volna. Aztán az asszony behozta a vacsorát. Káposzta volt délről és sült szalonna a tetején. János ur komolyan hozzálátott az evéshez, az asszony és a gyerek pedig az asztal tulsó szélén állva, nézték simán. Evés közben röviden, tömören mesélte el a nap fontosabb eseményeit.

RÓTH BANKHÁZ

BUDAPEST.

Bank-központunk:

VI., Váci-körút 45. Bankpalota.

Telefon: 92—25 (Interurban).

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakaszerű felvilágosítást. Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3⁰/₀—3¹/₂⁰/₀—4⁰/₀—4¹/₂⁰/₀-os kamatra készpénzben.

jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5⁰/₀-al, esetleg 5¹/₂⁰/₀-al.

Személy- és tárcaváltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2¹/₂—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állam, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzüzetek és vállalatok részvényeire értékük 95⁰/₀-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett, Tőzsdemegbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdékben lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor eredményre; az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely beföldi pénzüzetet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személyi- és váltókölcsönt. — Mindennemű pénzcsoportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőtere meg-

bizható egyéneket felvesszünk.

föld vételéhez azért vette fel, mert abból üzleti hasznot remélt, elfelejti azt, hogy a tulajdonos község és a parcellázásban résztvevő birtokosok közötti viszony olyan róka fogta csuka, csuka fogta róka állapot. Elfelejteti azt is, hogy a 350 vevő legnagyobb része csabai és azt is, hogy Csabán is mindenféle vallásfelekezettnek van egyháza.

A felebbezés másolatát különben hangzatos felhívás kíséretében az összes közigazgatási bizottsági tagokhoz megküldték, amelyben mint II. foku elbírálót, támogatásra szólítja fel Csorvás község.

De azért hisszük, hogy a másodfoku elbírálásnál is Csorvás kudarcával fog végződni az egész ceremónia.

(-n.)

Az ármentesítési társulatok államosítása.

Fábrly Károly beszéde.

A földmivelésügyi költségvetés tárgyalása.

Csaba, december 5.

A földmivelésügyi költségvetés tárgyalásánál az általános vita alkalmával Fábrly Károly, a gyomai kerület képviselője jelentkezett először szólásra és érvekben gazdag, hosszabb beszédben az ármentesítő társulatok államosítását sürgette.

A fontos és nemzetgazdaságilag érdekes beszédet a ház nagy érdeklődéssel hallgatta végig és különösen szociálpolitikai része élénk hatást gyakorolt a törvényhozásra.

Már hónapokkal ezelőtt ismertettük azt a mozgalmat, amelyet Fábrly Károly országgyűlési képviselő indított meg az ármentesítő társulatok államosítása miatt és ugyanakkor megemlítettük azt is, hogy ehez a mozgalomhoz a függetlenségi párt legkiválóbb politikusai csatlakoztak,

azonban az ármentesítő társulatok államosítása mellett szóló érveket, amelyek mind a legsúlyosabb igazság erejével bírnak, úgy a Ház, mint mi is, csak Fábrly Károly képviselő jeles beszédéből ismertük meg először és hisszük, hogy a mozgalom, amely igen sok nemzetgazdasági és szociális probléma áldásos megoldását célozza, nem lesz a pusztában elhangzó beszéd, hanem maga a földmivelési kormány is átveszi azokat a direktívákat, amelyeket Fábrly Károly beszédében a Ház elé terjesztett és az ármentesítő társulatok államosításának üdvös ténye nem sokára be is fog következni.

Helyszüke miatt nincs módunkban a szép és statisztikai adatokban bővelkedő beszédet egész terjedelmében leközölni, mi csupán azoknak az eszméknek csoportosítására törekszünk, amelyeket Fábrly Károly képviselőt a kiscgazdák és a közeposztály érdekében arra készítették, hogy az ármentesítő társulatok államosítása mellett, különösen az alföldi kiscgazdák érdekében, mozgalmat indítson és az eszme kiviteléhez híveket toborozzon.

A beszédből a következő részeket és határozati javaslatát közöljük:

Igen tisztelt képviselőház! Sajnálatra méltónak tartom, hogy azzal a kérdéssel, amely Magyarországon olyan sokaknak érdekét mélyen érinti, mint a vizsabayozás érdeke, olyan kevesen foglalkoznak. Hogy ezt a kérdést most másodsorban is felvetem, teszem ezt nem valami szereplési vágyból, hanem azért, mert engem is áthat a sok sérelem és panaszigazsága, amely a meg nem szűnő ártéri adók terhe miatt folytonosan felhangzik. A gazdákra, földbirtokosokra és különösen a kiscgazdákra olyan óriási terheket ró ez, hogy megérdemli a t. Háznak, de különösen a földmivelésügyi miniszternek a figyelmét és jóakarátát, hogy a vizsabayozás érdekében annak az osztálynak kívánsága szerint, amely

akart még lefeküdni és torkaszakadtából bömbölni. János ur egy ideig nyugtalanul fészkelődött a székén, aztán dühösen csapott az asztalra:

— Csend legyen! Hogy az isten pusztítson el benneteket! Mindjárt dirib-darabokra zuzlak! Hát már ujságot sem olvashat az ember?!

A gyermek egyszerre a takaró alá bujt és félénken összekuporodott. Az asszony is némán, lábujjhegyen odament az asztalhoz és leült, a két karjára hajtva a fejét. János ur megelégedetten olvasta tovább az ujságot, aztán nyájas, leereszkedő hangon mondta:

— Az áll az ujságban, hogy a kormány megbukott. Hej, ravasz ember ám az a Polónyi Géza!

amugy is nehéz anyagi viszonyok között él, üdvös változtatást eszközöljön. Szükségesnek tartom ennek a kérdésnek olyaténképp való rendezését, hogy az állam az ármentesítő és belvizrendező társulatoknak csupán az adminisztrációját vennie át, de maga az önkormányzat maradjon meg az érdekeltség kezében. A társulatok autonómiája úgy sem becülhető sokra, mert az tulajdonképpen nem más, mint zsarnokság, mert önmaga szabja meg a terheket, ami nem is apellálható meg, hanem jogerőssé válik. És ha alaposan megvizsgáljuk a dolgot, akkor rájövünk arra, hogy ezen ármentesítő társulatok eleintén csak a nagybirtokok érdekében létesültek és hogy jelenleg is a nagybirtokok érdekeit szolgálják, mert egy-egy nagybirtok 100—200—300 szavazattal áll szemben az egyesek szavazatával, vagy egyes községek 10—15 szavazatával.

Az ármentesítő társulatoknak tényleg van hasznuk, közgazdaságilag jótékony befolyást gyakorolnak, de a teherkiosztásban mégis a progresszivitás elve nyilvánul, mert a nagybirtok a reá rótt terheket könnyen viseli, míg a kisbirtok már nem bírja és a teherviselésből származó előnyök sem egyenlők, mert itt is a nagybirtok van előnyben. Az az elkeseredés, amelyet ez a kérdés szül, amely az egész alföldön el van terjedve, ahol már nem panaszokodnak annyira a közadók terhe ellen, mert hiszen a belátó honpolgárok, akik tudják, hogy az állam terheire felültenül szükséges hozzájárulni, hogy miért kell nekik az állami adóknál sokkal nagyobb ártéri terheket viselni.

Ez nagyon sok elkeseredést, elégtelenséget szül. És akkor, a mikor ezzel szemben épen az autonómia miatt sehol sem találhat magának bizonyos segítséget, akkor a szociálisták ott könnyen találhat talajt. A mi alföldi népünk nem szociálista, csak elégtelent és más ut hiányában keresi magának a boldogulást a szociálistákban és keres más uton a boldogulásra módot.

Ezután számos érdekes adattal és statisztikával bizonyítja a mai állapotok tarthatatlanságát, majd határozati javaslatot terjeszt a Ház elé, amely a következőképpen hangzik:

Utasítsa a képviselőház a földmivelésügyi kormányt, hogy a belvizsabayozás és ármentesítés kezelésének egységessé tétele, illetve állami kezelésbe való átvétele iránt terjesszen be törvényjavaslatot.

Az elhangzott beszéd a Házban nagy hatást idézett elő. Különösen a baloldal kísérte élénk helyesléssel Fábrly Károly minden egyes mondatát és a benyújtott határozati javaslatot u gy a kormány, mint a Ház részéről kedvezően fogadtatott.

Ezek után bátran remélhetjük, hogy a gyomai kerület érdemes képviselőjének a közép- és kiscgazdák érdekében megindított küzdelmét győzelem fogja kísérni.

Tragédia az országuton.

Rablógyilkos merénylet.

A merénylőt agyonverték.

Csaba, december 5.

A gyulavári országuton egy züllött fiatalember, aki lopásért már hosszabb időn keresztül büntetve volt, rablógyilkosmerényletet követett el egy gyulai disznókereskedő ellen, akinek a véletlenség folytán sikerült a gyilkos fejszecsapások elől megmenekülni. A rablógyilkost a csendőrség le akarta tartóztatni, de mielőtt ezt megtehetné volna, a disznókereskedő fia egy huszárral leütötte apja támadóját, úgy, hogy az most a gyulai kórházban haldoklik.

A rémes esetről tudósításunk a következő:

Mányi János gyulai sertéskereskedő tegnap reggel gyalogszerrel egyedül indult el Gyuláról Gyulaváriba, hogy ott a hetipiác alkalmával hizókat vásároljon.

A Szent István-utca végénél levő Fischer-malom táján látta, hogy egy fiatalember egy asszonynyal beszélget, majd egymástól elválva, a férfi szintén Gyulavári fele tart.

Háromszáz lépésre haladtak így egymás után. Elöl a fiatalember, akit Mányi ismert, csak nevét nem tudta és utána a disznókereskedő. A fiatalember az országuton megállott és megvárta Mányi Jánost és megkérdezte tőle:

— Szintén Vári fele igyekszik?

Mikor a kérdésre igenlő választ kapott, tovább folytatta a beszélgetést és elmondta, hogy ő is oda megy, mert Hajdu és társa disznókereskedő cégnek a napokban eladott három hizót és most a kapott pénzzel ő is szerencsét akar próbálni.

Majd azután a sertések áráról beszélgetve eljutottak a Gyula és gyulavári határban levő Dugi-gátig, ahol a fiatalember Mányitól egy kissé elmaradt, majd pedig utána lopózkodva a nála levő fejszével a mit sem sejtő disznókereskedőt fejbe vágta.

A súlyos ütés Mányit elkábította, de hirtelen eszébe jutott az is, hogy ez az ember ötlet ki akarja rabolni, hát nem kapott a leesett sapka után, hanem segítségért kiabálva, hajdonfóvel Gyula felé szaladt.

A rablót a lárma megzavarta és nem merete üldözni a disznókereskedőt, hanem a Dugi-gát melletti árokba huzódott.

Mányi a gyulai országuton a Horváth-testvérekkel (gyulai kőmivesmesterek) találkozott, akiknek elpanaszolta a történetet és azután mind a hárman a támadó üldözésére siettek.

Pollák Mór divatárúházában Békéscsabán, Vasút-utca, postahivatallal szemben a karácsonyi és ujévi vásár alkalmából

egy bluzra való kelme 59 krajcártól feljebb, egy szövet ruhára való kelme 2 forint 60 krajcártól feljebb, mosóbársony méterje 75 krajcártól feljebb, egy vég Magdolna-vászonn 3 forint 60 krajcár, egy tucat selyembatikós zsebkendő 1 forint 40 krajcár s minden más szövetek, barchetták, leszállított áron kaphatók. Az elismert legjobb Magdolna-vászonn kizárólagos főraktára. (Törv. védve 12440. sz. a.) Vidéki rendelésekre különös gondot fordítok és mintákat bérmentve küldök.

A háboru szele.

Nagyvárad katonák Csabán.

Nagy ágyu-szállítványok.

Csaba, dec. 5.

A háboru szele egyre jobban dühöng. Minden pillanatban ellehetünk rá készülni, hogy a háboru kitör, de az is lehet, hogy minden yész nélkül elmúlnak a háborus készülődések. Az ország minden részéről elindultak a vonatok Bosznia felé, hogy az annektált tartományok megerősítésére katonai csapatokat szállítsanak.

A magyar államvasutak három napra megszüntették a teherforgalmat, mert a kocsikat a katonák szállítása teljesen igénybe veszi. Az annektált tartományokban a kereskedők nagymennyiségű katonai cikkeket vásárolnak. Bosznia és Hercegovinába Bródon és Grabozán keresztül, meg a tengeren megszüntették az áruforgalmat, mert a vasutat és hajókat kizárólag csak katonai szállításokra használják.

Csütörtök reggel 6 órakor a csabai pályaudvar is szokatlanul megélnékült. A nagyvárad 37. gyalogezred egy mozgósított zászlóalja érkezett meg a pályaudvarra, ahol a 101-ik gyalogezred tisztjei fogadták az érkezőket.

A 37-ik gyalogezred 3. zászlóalja még december 2-án a császár jubileumát ülte, 3-án reggel teljesen felszerelve utnak indult, hogy Csabán, Szegeden, Szabadkán, Bródon és Szerajevón keresztül *Mosztárba* induljon.

A mozgósított zászlóaljhoz a 37-ik gyalogezred 9., 10., 11. és 12-ik százada tartozik. Parancsnoka: báró *Menzi* Hugó őrnagy, míg az egyes századoké: *Bien* Sámuel, *Scholtz* Béla, *Moga* Romulus és *Reiber* Viktor.

A mozgósított zászlóalj 780 ember-

ből áll. A hosszú katonavonatot a zászlóalj felszerelését, lovait, szeptereit is mind magával hozta. A legénység a pályaudvar előtt foglalt állást és Csabán reggelizett és ebédelte. A legénységnek eltávozni a csapattól nem volt szabad, míg a tisztek bejöttek a városba széjjelnézni. Valamennyi katona az új jubileumi emlékkereszttel volt díszítve, sapkájuk mellett pedig *zöld fenyőgaly* és piros kokárda jelezte, hogy *nem könnyű kirándulásra mennek*.

A nagyvárad zászlóalj csütörtök délután hagyta el a csabai pályaudvart.

Megemlítjük itt azt is, hogy szerda és csütörtök közötti éjjel egy hosszú katonai tehervonat *180 egészen új ágyut* szállított Csabán keresztül a mozgósított csapatokhoz, amelyek egyenesen az Arsenalból kerültek ki és a kipróbálásán kívül még sohasem voltak használva.

A 101-ik gyalogezred békéscsabai zászlóalja is minden pillanatban várja a mozgósítási parancsot. Minden előkészületet megtettek már, hogy a parancs vétele után azonnal indulhassanak. A hadkiegészítő parancsnokság is új beosztást kapott. A hadkiegészítő parancsnokságnál levő tisztek és altisztek az élelmi- és hadiszter szállításánál itt Csabán fognak szolgálatot teljesíteni és a már mozgósított zászlóalj után fogják küldeni az élelmet, lőszert és más szükséges anyagokat.

A nagyvárad zászlóaljon kívül a csabai pályaudvarra tegnap még két katonavonatot érkezett. Az egyik a kolozsvári, a másik a beszercei ezredek egy zászlóalját, 800—800 embert szállított a boszniai csapatok megerősítésére.

Ugy látszik, hogy csak a császár jubileuma lezajlását várta meg Magyarország és Ausztria. A jókedv és ünnepség után komolyabb dolgok fognak következni.

Csorvás község felebbezése.

Küzdelem Gerendásért.

Csaba, dec. 5.

Lapunk több cikkben foglalkozott már Csorvás községnek azzal a törekvésével, hogy Csaba község határához tartozó 2307 hold területű Apponyi Gerendás pusztát, közigazgatásilag Csorváshoz akarja csatolni, ugyanakkor megemlítettük azt is, hogy Csaba község a Trauttmannsdorff és Apponyi Gerendás lakossága részére közigazgatási kirendeltséget akar létesíteni a két pusztá legforgalmasabb részén.

Csorvás község első kísérletezése ebben az ügyben, mint már meg is említettük, kudarcra végződött, mert *Ambrus* Sándor alispán a kérdés hosszas tanulmányozása után kimondta, hogy Csorvás község kérelmét teljesíteni lehetetlen, mert az Apponyi Gerendás közigazgatásilag számos fontos okból *kell, hogy Csabához tartozzon*.

Csorvás község képviselőtestülete az alispán határozatát ugyancsak rosszkedvűen fogadta és elhatározta, hogy *a sérelmesnek vett ítéletet meg fogja felebbezni*.

Mint értesülünk, a felebbezés beadatott és pedig a következő indokok alapján.

Csorvás község a gróf Apponyi Albert tulajdonát képező 2307 hold földet *megvette*, a birtokot azután felparcellázva 350 vevőnek eladta. A parcellák a teljes vételár lefizetése után jut a vevők birtokába. A földvételre a község 2 millió 400 ezer korona parcellázási kölcsönt vett fel, amelynek fejében lekötötte összes ingatlanait és jövedelmeit. Tehát Csaba község képviselőinek a tárgyalás során előterjesztett ama kifogása, hogy a megvásárolt pusztának sem a község, sem pedig a parcellázásban résztvevők tényleg nem tu-

lajdonosai s így a közigazgatási átcsatolás kérelmezésére jogosultsággal nem bírnak, figyelmen kívül hagyandó. Mert a község tényleg a föld tulajdonosa, míg a parcellázásban résztvettek a parcellázott részek birtokában vannak.

Szomorúan panasolja a felebbezést azt is, hogy a vételt a község azzal a végcéllal kötötte meg, hogy a megvett pusztát a törvény világos és félre nem magyarázható rendelkezése szerint közigazgatásilag saját kebelébe átcsatolni kérelmezni fogja, majd elpanaszolja azt, hogy a vármegye Békéscsabát úgy is minden jóval, széppel ellátja és most is egy fejlődő község érdekeinek elébe helyezi Csaba érdekeit.

A felebbezésben kérik, hogy az átcsatolás kimondására irányuló kérvény és az abban felsorolt indokok egész terjedelmében mérlegeltesse a másodfokú elbírálásnál és hogy a vármegye tisztí főügyészének beadott véleményei is figyelembe véssenek, amely vélemények megállapítják, hogy a pusztá átcsatolásával csak egy létesült tényleges állapot szentesítettik.

A csabaiak részéről ígért közigazgatási különítmény is csak a lakosok örökös vándorlását idézné elő, mert bizonyos ügyek elvégzésére a lakosságnak tényleg be kellene fáradni Csabára, amely kereskedelmi és ipar tekintetében az átcsatolás után is a gerendási lakosoknak fő bevásárlási forrása maradna.

Végül azt a fontos érvelt is felhossa Csorvás község a felebbezésben, hogy a gerendásiak egyháziilag a közel jövőben (?) Csorváshoz fognak csatoltatni, ahol azután a parcellázott részek lakossága *az összes vallásfelekezetek részéről egyházi el-látásban részesülhetnek*.

A több iv területű felebbezés döntő érveket felhozni nem igen tud. Csorvás elfelejti, hogy a két millió 400,000 korona kölcsönt a

azt majd otthon olvasgatni jó lesz neki is.

A kapuban a házmester régi, megbírt barátsággal üdvözölte, miközben kezét fogtak.

— Jónapot! Ön már végzett?

— Hála Istennek, igen. A szolgálat egyre súlyosabb, Maravik ur!

A házmester fősóhajtott:

— Hát én mit szóljak, kedves Szabó ur?

— Hja, ja! Mindnyájunknak meg van a maga terhe!

Ezt tíz esztendő óta minden este elmondogatták egymásnak. Szintugy a sarkon is volt egy bérkocsis ismerőse, akivel meg kellett állani egy kis be-

szélgetésre. Itt már többnyire a közügyekről folyt a diskurzus, mert a fiakkeres sok újságot olvasott és tájékozott volt a politikában.

De egy félóra alatt hazakerült mégis. Nagy bérházban lakott, hátul a földszinten. A lakását, — egy szobát és konyhát — takarítás és egyéb gyöngéd szolgálatok fejében egy garszon urtól kapta ingyen.

Belépett a szobába és méltósággal teljesen leült az asztalhoz, amelyen már terítve volt a számára. A kis fia a sarokban játszott, apró kavicsokat rakogatva egymás mellé, János ur rászólt:

— Jani, te nem csókolsz kezét apának?

A kis fiu nem volt hajlandó félbeszakítani játékát és János ur atyai haraggal kiáltotta:

— Te tacskó! Hát nem csókolsz kezét apának? Mindjárt kettéhasítom ezt a porontyot!

Ezt ő maga sem vette komolyan, ez a fenyegetés hozzátartozott az atyai tekintélyhez. Felesége mindazonáltal ájtott a konyhából és kézenfogta a gyermeket.

— No gyere, csokolj kezét apukának!

János ur hátradőlt a székben és kényelmesen előrenyújtotta a lábát. Aztán fejedelmi hangon szól rá a feleségére:

— A cipőt!

Az asszony — sovány, idomtalan teremtes, de két szemében csupa szolgálatkészség és alattvalói hódolat — lehajolt és lehuzta gyengéden a János ur cipőit, amelyek némileg foltosak és rongyosak voltak, de mégis oly óvatosan tettek el, mintha selyempipellők lettek volna. Aztán az asszony behozta a vacsorát. Káposzta volt délről és sült szalonna a tetején. János ur komolyan hozzálátott az evéshez, az asszony és a gyerek pedig az asztal tulsó szélén állva, nézték simán. Evés közben röviden, tömören mesélte el a nap fontosabb eseményeit.

RÓTH BANKHÁZ

BUDAPEST.

Bank-központunk:

VI., Váci-körút 45. Bankpalota.

Telefon: 92—25 (Interurban).

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakaszerű felvilágosítást. Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3⁰/₀—31⁰/₀—4⁰/₀—41⁰/₀-os kamatra készpénzben. Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betéblázásra 5—15 évre 5⁰/₀-al, esetleg 51⁰/₀-al.

Személy- és tárcaváltóhitelet iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 21²/₂—10 évi időtartamra. Tisztviselői kölcsönöket állam, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95⁰/₀-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett, Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdékben lelküimeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor eredménytel: az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személyi- és váltókölcsönt. — Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzcsoportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőjére meg-

Amint az országuton együtt haladtak, látták, hogy a merénylő az uradalmi földeken keresztül iparkodik Gyula felé. Hozzá siettek és elvették a baltát tőle, majd kérdőre vonták.

A rablógyilkos merénylet elkövetője mindent tagadott.

Ekkor a fejszét visszaadták neki és mert megismerték, hogy a támadó nem más, mint *Pikó* János gyulai rosvolt multu egyén, hát szabadon bocsájtották. Majd a támadás színelhelyére mentek, ahol Mányinak az elejtett sapkáját megtalálják.

Ezután Gyulaváriba mentek, ahol a csendőrségnél Mányi feljelentést tett *Pikó* ellen.

A gyulavári csendőrség telefonon intézkedett *Pikó* János letartóztatásáról, erre azonban nem került a sor, mert *Mányi* Jánosnak 19 éves *Mihály* nevű fia, akinek apja a kalandot elbeszélte, mikor a hízók átvétele miatt kocsin Gyulaváriba érkezett, visszafele menve, a Hajdu és Társaság hízaldájánál találkozott *Pikó* Jánossal.

A lovakat azonnal megállította, leszállt a kocsiról és egy fűzfadoronggal úgy vágta fejbe édesatyja támadóját, hogy annak koponyája össze-vissza repedt és hangtalanul összeesett.

Pikó Jánost, akinek ez a rablógyilkossági merénylet utolsó kísérlete volt, haldokolva szállították be a gyulai kórházba, míg *Mányi* Mihályt letartóztatták.

A rendőrségen, ahol a 19 éves legényt kihallgatták, elmondta, hogy ő mikor *Pikó*t meglátta, annyira haragra lobbant, hogy nem tudja mit csinált, mert arra gondolt, hogy mi lett volna édesanyjával, ha a gyilkosság sikerül és ha apjától az összes pénzt ellopták volna.

Mányi Mihályt a kihallgatás után az ügyészséghez kísérték át, a merénylő pedig a gyulai kórházban élethalál között lebeg.

EGYRŐL-MÁSRÓL.

Az építési szabályrendelet végrehajtása. — A békési motorállomásról. — A téli hó és a kofák.

A vármegyei építési szabályrendelet igen sok okos és célszerű rendelkezést tartalmaz, mint a közegészségügy érdekében minden üdvös dolgot végrehajtani rendel. A nagy körültekintéssel összeállított szabályrendeletnek azonban egy igen-igen nagy hibája van: a végrehajtással megbízott hatóság sok helyen nem tud vagy nem akar ennek a szabályrendeletnek érvényt szerezni. A csabai járás főszolgabírósa szintén az érvényt szerezni nem tudók közé tartozik. Mert szerintünk az építkezési szabályrendelet nem azt rendel, hogy az utcán járó-kezők között mindenki jó szívvvel és lekötelezettséggel el kell tennie, hogy a házak ereszeről a hideg eső- vagy hó-nyáron, hogy a háztulajdonosok mellett elcsatornával elvezetésén kénytelenek legyenek sok van szántására,

de a hatóság ezt nem veszi észre és türi, hogy ezek a nem nagyobb községhez illő építkezési visszaélések a mellékutóban az építkezési szabályrendelet ellenére virágozzanak. — Lám *Békésen* egész más világ van! Ott még a község legszélén levő házaknál sem türik meg az ereszcatorna hiányát. — A békésiek-től kellene megtanulni a szabályrendelet végrehajtását, elég közel lakunk hozzájuk.

Igaz ugyan, hogy a békési házak eresze kifogástalanul el van látva csatornákkal, de igaz az is, hogy az Alföldi Első Gazdasági Vasút állomáshelye, amely pedig igen forgalmas, nagyon sok kivetni valóval bír. Egy kis váróterem és egy ital-mérés áll a közönség rendelkezésére. A váróterem falain nagy betűkkel ki van írva hogy: *Tilos a dohányzás!* De az utasok legnagyobb részét ez a tilalom egy cseppet sem zavarja, mert rövidszáru makrapipából olyan füstöt csapnak, hogy a kapadohány bűzös gőzébe még a vasvilla is megállna. Ennek a teremnek az esteli világítása is különös. A füstös levegőt egy *áldozómécs* fényességű petróleumlámpa teszi barátságosabbá, amely a nagy füstben hasonló egy csillag fényéhez, amelyet felhők homályosítanak el. Szóval a váróterem nem nők és intelligensebb embereknek való, de éppen így nem való nekik a békési motorállomás *restaurációja* sem, ahol italtól részeg emberek olyan lármát és diskurzust folytatnak, hogy még az épület falai is elpirulnak bele. Több gondtal és felügyelettel ezeket a mizériákat meg lehetne szüntetni és hisszük, hogy az Alföldi Első Gazdasági Vasút gondos igazgatósága ezeknek a tartahatatlanságoknak a megszüntetésére *azonnal megteszi a szükséges lépéseket.*

Csaba községnek a piaci helypénzszedés házi kezeléséből igen szép haszna, igen sok jövedelme van. A piacra kivonuló kofák azonban a helypénz lefizetése után nem csak azt követelhetik meg a községtől, hogy áruikat kirakhassák, hanem azt is, hogy a piactér tiszta legyen. Különösen hűsés alkalmával tapasztalható, hogy a kofák a hó tetején rakják ki áruikat, vagy pedig maguk kénytelenek a havat elhányni. Tekintettel arra, hogy a csabai piac helypénzfizetőinek nagyobb része csabai polgár, a hozzánk beérkezett panaszok alapján kérjük az előjáróságot, hogy a piacterek rendbentartására és különösen a hó eltakarítására nagyobb gondot fordítsanak.

TARKA ROVAT.

Amiről nem szabad beszélni. — A névjegy. — *Salmalás.* — A zene hatása.

Vendéget vártak egy uri házhoz. A mama emnélfogva kioktatta rakoncátlan kis fiát: — És aztán, Béluska, ne szólj semmit, ha nem kérdeznek. Főleg pedig annak a bácsinak az orráról, ki nálunk lesz vacsorán, egy szót sem szólj. Értetted?

A vacsoránál a kis Béla igen illedelmesen viselkedik. Látszik rajta, hogy mondani szeretne valamit, de hát — hallgat. Félóra múlva mégsem bírta megállni, hogy a mamáját meg ne szólítsa:

— Azt parancsoltad, mama, hogy a bácsi orráról nem szabad beszélnem. Hiszen nincs is orra.

A rendes kihallgatások során egyik miniszterünknek nemrégiben jelentkezett egy uriaszony formájú kövér nő.

Mindenekelőtt egy levelet adott át a miniszternek, amelyet egy jóismerőse írt a kegyelmes urnak. Ebben a jóismerős szíves figyelmébe ajánlja a levél átadóját a miniszternek és kéri őt, ha lehetséges, teljesítse kérését.

— Mi a kérelme? — Kérdezte a miniszter.

— Egy névjegyét kérek mindössze a kegyelmes urtól — felelte a nő, — melyben ajánl engem az ösmerőseinek... Ha a kegyelmes ur sorai kirtokomban vannak és én ezzel az ajánlattal kopogtathatok be az előkelő házakhoz, hihetetlenül föllendül az üzletem és...

— Jó, jó, — szakította félbe türelmetlenül a kegyelmes ur — és mi a nagyság üzlete...

— Bábaasszony vagyok...

Egy csabai őrmester azt jelenti a kapitányának, hogy a Max Kohn infanterista nagybeteg, nem rukkolhat ki.

— Mi a fene baja van?

— Azt mondja, hogy napszurást kapott. — Ilyen hidegben? Hazudik az a gazember.

— De nem tud fölkelni, — mondja az őrmester.

— Mindegy. Az szimulál. Most nem lehet neki napszurása. Különbön is az nem kis betegség. Nekem volt már. Az ember vagy belehal, vagy belehülyül.

Két fiatalember beszélget a kávéházban:

— Te, — mondja az egyik ifju, aki csak a magyar nótákat tudja élvezni — aztán van a zenének praktikus haszna is?

— Gyönyörködte a lelket.

— Az más. De praktikus haszna van-e?

— Föltétlenül van. A zene kitűnő hajnövesztő szer.

— Mit beszélsz?

— Okvetlen jó hajnövesztőszer, mert ahány valamirevaló zenészt láttam, mindnek hosszú haja volt.

Amnesztia két csabai bűnösnek.

Kiszabadult rablógyilkos tiszthelyettes.

Lakatos József és Szűts János.
Csaba, dec. 5.

A császár 60 éves jubileuma alkalmával a katonai foglyok általános amnesztiát kaptak. Megnyiták a börtönök ajtai és a katonai büntető bíróság által elítélt rabok szabadok lettek. Az aradi *strafhausból* négy rab kiszabadult ki, akik közül kettő bennünket csabaiakat is közelebből érdekel, mert az egyik *Szűts* János csabai legény, aki garázdalkodásáért és engedelmességeért kapott három esztendő; míg a másik rab nem más, mint *Lakatos* József tiszthelyettes, aki ezelőtt 10 évvel *Zsilák* János volt rendőrrel és annak feleségével: *Zsilák* Kattival, a „Kakas”-szálloda mögött rablógyilkosságot követett el.

A magáról megfélemedezett és elzüllött tiszthelyettes a katonai törvényszék 15 évre ítélte el, büntetéséből még öt év hiányzott, de ezt a királyi kegy elengedte. Társai közül *Zsilák* Kati, aki életfogytiglan lett elítélve, ezelőtt két évvel a börtönben halt meg, míg férje: *Zsilák* János, szintén életfogytiglan elítélt, most is az illavai fegyházban van.

Mintegy tíz évvel ezelőtt a rémes gyilkosság az egész ország figyelmét rájuk fordította és *Valentinyi* Márton csabai rendőrbiztosnak köszönhető, hogy a büntény kiderült.

Mándi Jenő zborói nyomdász nyomdáját eladta és Kisjenőre utazott. Csabán kiszált és a vasuti állomáson megismerkedett *Zsilák* Kattival, aki a Kakas-szálloda háta mögé csalta a nyomdászt, ahol *Zsilák* János és *Lakatos* József hurokkal megfojtotta

és kirabolta. A hullát a sinekre rakták, hogy ha a vonat keresztül megy rajta, a gyilkosság gyanúját is megsemmisítse.

A három gyilkos terve azonban nem valósult meg, mert a megfojtott hullát a vonatok érkezése előtt észrevették és a rejtélyes bűnügyben megindult a nyomozás és napokig eredménytelenül tapogatózódtak, míg végre *Valentinyi* Márton rendőrbiztos a helyes nyomot megtalálva, az egész rablógyilkos bandát leleplezte és az igazságszolgáltatásnak átadta.

Lakatos József csütörtök reggel hagyta el Aradot; távozása előtt erősen megfogadta, hogy becsületes életet kezd és hogy hasznos tagja lesz a társadalomnak.

Rabságában kosár- és gyékényfonást tanult és mint értesülünk, már kapott is állást, még pedig meglehetősen díjazás mellett.

A fojtogatókat elfogták.

Kétegyháza szenzácíója.

Két csendőr sikere.

Csaba, dec. 5.

A múlt hónapban Kisszentmiklóson, Battonyán és Vingán elkövetett rablógyilkosság az egész délvideket rettegésbe ejtette. A lakosok már nem is mertek éjjel az udvarra kimeneni és összebujva aludtak. Három vármegye csendőrsége és az aradi rendőrkapitányság a múlt hónap 13-ika óta nyomozott hiába a rejtélyes bűnügyben, míg végre ma a tetteseket egy véletlen a csendőrség kezei közé juttatta.

Ma délben a kétegyházi pályaudvaron két csendőr szállt fel az Aradról Budapest felé haladó vonatra: *Mészáros* Sándor dombegyházi és *Barta* János lippai járás-őrmesterek, akik egy harmadosztályú kocsiban foglaltak helyet.

Ebben a szakaszban két marcona kinézésű szerb ember ült, akik a csendőrök láttára összerendeztek és arcukon a hideg verejték kezdett gyöngyözni. A két csendőrnek feltűnt a két ember gyanus viselkedése és megszólították őket. Több kérdés után a két ember mindzavartabb és zavartabb feleleteket adott, végre azután oly ellentmondásba keveredtek, amelyből a csendőrök megállapíthatták, hogy a többszöri gyilkosság elkövetői ők voltak.

A személyazonosság megállapítása után kislült, hogy az egyik embert *Jank* Joanicának hívják és felsőszelespataki illetőségű, és a másik *Baj* János bajesdi születésű.

A csendőrök később megállapították azt is, hogy a körözvényben foglalt személyleírások is teljesen rá illenek a két emberre, akit nyomban letartóztattak.

A csabai pályaudvaron a két haramiát a csendőrök megmotozták és találtak náluk egy hatalmas boxert, egy kézi nyomdát és két darab *drót-hurkot*, amivel a gyalázatos gyilkosságot végrehajtották.

Mindkét ember hamis utlevéllel utazott. A két letartóztatott embert Aradra kísérték, ahol a nyomozást tovább folytatják.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma a keddi ünnep miatt csütörtökön jelenik meg.

— **A polgári iskola terve.** A Petőfi-téri új polgári iskola tervét a vallás- és közoktatásügyi miniszter a községnek megküldte. A hatalmas kétemeletes épület hossza 46 méter, szélessége pedig 31 méter lesz. A földszint tantermekből és igazgatósági lakásból, az első emelet tantermekből, a második szertárakból áll. A tervek szerint lesz 3 első, 3 második, 2 harmadik, 1 negyedik, ötödik és hatodik osztályu tanterme, étterme és hozzátartozó minden modern mellékhelyisége. Az építkezés tavasszal veszi kezdetét. A tervet *Sárkány Ervin* mérnök készítette.

— **Képviselőtestületi gyűlés.** Csaba község képviselőtestülete december hó 27-ikén rendes közgyűlést tart.

— **Petrovics Soma jubileuma.** A csongrád-csanádi ág. ev. egyházmegye főesperese: *Petrovics Soma* tegnapelőtt ünnepelte papságának negyvenedik és szentesi lelkipásztorokodásának huszonötödik évfordulóját, amely alkalommal Szentes város egész társadalmá valláskülönbség nélkül ünnepet szentelt az érdemes lelkész jubileumának, kinek kiváló érdemeit nekünk csabaiaknak is alkalmunk volt tapasztalni, mert *Petrovics Soma* mint a csabai algimnázium kiváló tanára és mint lelkipásztor sokáig működött Csabán. Az érdemes lelkész jubileumára Csabáról különösen rokonai közül igen sokan Szentesre utaztak s táviratilag üdvözölte a Rudolf-gimnázium tanári kara.

— **A közuti alap megvizsgálása.** A közuti alap terhére történő beruházásokhoz a kereskedelemügyi miniszter csak abban az esetben hajlandó a hozzájárulást megadni, ha az általa kiküldött bizottság Békésvármegye közuti alapjának hitelképességéről meggyőződést szerez. A miniszterium kiküldöttei: *Petrásik Ferenc* műszaki tanácsos, *Dénes Sándor* miniszteri segédtitkár és *Horváth Artur* miniszteri számtanácsos már megérkeztek Gyulára és a vizsgálatot is megkezdték, amely hosszabb időt fog igénybe venni.

— **Kinevezés.** *Döry Pál* Békésvármegye főispánja, dr. *Galambos Jenő* a vármegyei kórház belgyógyászati osztályához segédorvosnak kinevezte.

— **A virilisták névjegyzéke.** Az 1909. évi virilisták névjegyzékének megállapítása ellen öt felebbezést adtak be, amelyben az állandó bíráló választmány fog másodfokulag dönteni. A felebbezők mind okmányilag kimutatják és bizonyítják, hogy több adót fizetnek, mint a virilisták névjegyzékében kimutatott öt legkisebb adófizető; így igen valószínű, hogy a névsor öt utolsó tagja: *Horváth József* szentesi tornyai, *Sipiczky K. János*, *Weisz Mihály* csabai, *Nagy József* szeghalmi és *Künszler Dezső* orosházi lakosok a virilisták névjegyzékéből kifognak maradni és helyettük a másodfoku ítélet szerint bekerülnek: *Weisz Eliás* csabai, *Kómár György*, *Kiss Mihály*, *Lustyik János* és *Janurik Mátyás* szarvasi lakosok.

— **A gimnáziumi tanárok körlevele.** Érdekes körlevelet bocsátott szét a napokban a csabai főgimnázium tanári kara. Fölkéri benne a szülőket, érdeklődjenek intenzívebben a tanulók tanulmányi előmenetele és erkölcsi magaviselete iránt s e célból 2—3 hónaponként legalább egyszer keressék föl a tanárokat, akik szíves készséggel hajlandók minden fölvilágosítást és utbaigazítást nekik megadni. — A magunk részéről teljes mértékben értjük és méltányolni tudjuk a tanári kar elhatározását, mely arról a helyes és eléggé meg nem becsülhető pedagógiai érzékről tesz tanubizonyosságot, hogy az iskola a családot bele kívánja vonni a maga munkájának körébe s az iskolai és családi nevelésnek egymásra való kölcsönhatását, egyöntetűségét biztosítani óhajtja. Vajha a szülők megszívlelnék a tanári kar kérelmét s minél többen felkeresnék őket, akik szabad idejüket szívesen rendelkezésükre bocsátják, hogy nevelésügyünk — miként a körlevél mondja — egy hatalmas lépéssel közeledjék ama boldogabb idők felé, amikor mindnyájan elsőrangú társadalmi és állami feladatnak fogjuk tekinteni a helyes nevelést.

— **A csabai népkönyvtár gyarapodása.** A muzeumok és könyvtárak országos igazgatósága a csabai népkönyvtárnak 100 korona értékű könyveket ajándékozott.

— **A kórház építése.** A békésmegyei közkórház kibővítését célzó építkezések bizonytalan időre elmaradtak, mert a kormány a tervek és költségvetés dolgában kifogásokat emelt és személyes tanácskozásra hívta meg *Ambrus Sándor* alispánt, dr. *Berkes Sándor* kórházi igazgató főorvost és *Zöldy János* megyei főorvost. A december 2-án megtartott ankét, amelyen a kormányt *Chyzer Kornél* miniszteri tanácsos képviselte, eredményre nem vezetett, mert a kormány kijelentette, hogy az új tervek szerint még szükséges 40,000 korona újabb államsegélyt a vármegyének megadni nem hajlandó.

— **Lemondott jegyző.** *Nagy Gábor* adóügyi jegyző hivatalában *Popovits* főszolgabíró egy vizsgálat után olyan visszaélésekre és szabálytalanságokra jött rá, hogy *Nagy Gábor* ellen a fegyelmi vizsgálat megindítását elrendelte. A fegyelmi vizsgálatot megelőzőleg a békési adóügyi jegyző beadta a lemondását és kérte nyugdíjaztatását. A főszolgabíró a lemondást elfogadta és a fegyelmi eljárás megindítását mellőzte, mert vagyoni felelősség *Nagy Gábor*ra, a vizsgálat adatai szerint nem terheli. Ez a határozat még nem jogerős, mert Békés község képviselőtestülete illetékes ez ügyben, aki a főszolgabíró rendeletét tudomásul is veheti, de kérheti a fegyelmi eljárás megindítását is. *Nagy Gábor* lemondásához orvosi bizonyítványt is csatolt, amely szerint munkaképtelen. Nyugdíjaztatása iránt az eljárás a képviselőtestület határozatáig függőben marad.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** Az iparhatósági megbizottak mandátuma az év végével lejárnak, miért is *Seiler Elek* főszolgabíró felhívta az előjáróságot a választás megejtésére. A választást a városi színház közgyűlési termében dec. 21-én délelőtt 11 órára tűzte ki a főszolgabíró, mikor is Csaba kereskedőiből és iparosából 20 megbizottat választanak.

— **Az új Berettyó-híd.** A szeghalmi ugynevezett gőzmalmi híd újraépítését több száz kisgazda kérelmezte a kereskedelemügyi miniszteriumban. A kereskedelemügyi miniszter a híd tervezetének az elkészítését elrendelte. A vármegye uti bizottsága mérnöke által jelenti, hogy a híd újraépítése 120,000 koronába kerül. Ez olyan óriási összeg, hogy sem a vármegye, sem pedig az érdekeltek kifizetni nem tudják. Az alispán az uti bizottság jelentésére meghagyta, hogy a tervek elkészítendőek és a kereskedelemügyi miniszteriumba beküldendőek, ahol majd határozni fognak a nagy költséggel járó híd felépítésére vonatkozólag, de igen valószínű, hogy a nagy költség miatt az új híd építése bizonytalan időre el fog maradni.

— **A nőegylet közgyűlése.** A békéscsabai nőegylet december hó 9-én d. u. 3 órakor évzáró közgyűlést tart a felsőbb leányiskola dísztermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Elnöki jelentés. Indítványok. Választmány és bizottságok megválasztása. A nőegylet elnöksége ezúton is kéri az egyesület tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

— **Sürgetik a költségvetést.** A belügyminiszterium sürgeti a vármegye 1909. évi költségvetésének a beküldését, amelyet eddig azért nem küldhettek be, mert a jogerőre emelkedés határideje még nem telt le. Hasonlóan a jövő hét folyamán ugye azt, mint az 1909—1910. évi közuti költségvetést betérjesztik a miniszteriumba, ahonnan a jóváhagyó rendeletet most valószínű, hogy sokkal hamarabb meg fogják hozni, mint a múlt években. A két költségvetés ellen fellebezés nem adatott be.

— **Sztrájk a Bohn-féle téglagyárban.** A békéscsaba-erzsébethelyi Bohn-féle téglagyárban csütörtökön reggel a kőmives munkások között sztrájk ütött ki, amely azzal végződött, hogy a gyár a kőmives munkások egy részét kifizette és elbocsájtotta, míg a munkások másik részét, akik a gyár által ígért bérért tovább is hajlandók voltak dolgozni, megtartotta. Az elbocsájtott munkások a munkában maradtakat terrorizálni kezdték, úgy hogy a gyár rendőri segítséget is kért. A rendőrök a telepre kivonultak, azonban a rendőrök segítségére szükség nem volt, mert az elbocsájtott munkások mikor látták, hogy a munkában levőket kapacitálni nem lehet, a gyártelepről elvonultak.

— **Sok a dispensáció.** A házassági kihirdetés alóli felmentés Békésmegyében annyira divattá vált, hogy nincs nap, amelyen 15—20 kérvény ne érkezne be Békésvármegye alispánjához. Ez indította arra *Ambrus Sándor* alispánt, hogy a vármegye összes anyakönyvvezetőihez körrendeletet intézett, amelyben tudatja, hogy ezentul a dispensációs kérvények a legszigorúbb elbírálás alá fognak esni és csak abban az esetben fog a felmentés megadatni, ha a törvény által előírt felmentési okok tényleg megleznek.

— **Gázmérgezés.** *Veigel János* körösladányi lakos, lakószobájába új sárkemencét készített. Munkájával tegnapelőtt készült el és annak öröme még aznap este jól befűtött, hogy a kemence kiszáradjon. Másnap reggel azonban szobájában halva találták a kályhakészítő mes-

tert, míg feleségét haldokolva vitték ki a szobából. A frissen épített kályhából a fűtés következtében mérges gázok szállottak fel, amik azután a szerencsétlen embert megölték és feleségét is annyira betegé tették, hogy életbenmaradásához semmi remény sincs.

— **Kutbaesett pénz.** *Rikk Mária* csabai edénykereskedő pénze véletlenül beleesett *Koren Pál* házának udvarán levő kutba. A szegény asszony 27 forintja után olyan sirást csinált, hogy mindenki megsajnálta. A községháztól egy szivattyút hoztak, a kutból a vizet kiszivattyúzták és *Rikk Mária* 27 forintját egy önfeláldozó ember 5 koronáért kimentette.

— **Uj ártezi kut Orosházán.** Orosháza község képviselőtestülete elhatározta, hogy a II. kerületben a *Katonák*-utcája tájékán ártezi kutat furat. A kut 6000 koronába kerül. A képviselőtestület határozata a decemberi törvényhatósági bizottsági gyűlésen fog jóváhagyatni.

— **Az ESPERANTO világnyelv** iránt érdeklődőknek készségesen nyújt felvilágosítást *Szekeres János* joghallgató Békéscsaba, Kishid-u. 986. sz.

— **Izgalmas életmentés.** Dobozon az ártezi kut felesleges vizét a régi Körös medrébe vezetik. A viz az ugynevezett *Kalodon*-zugba, egy körülbelül száz négyszög méternyi területű régi homokgödörbe 4—5 méternyi magasságba emelkedik. Csütörtökön délután egy órakor ezen gödör befagyott vizén csuszka *Puskás Péter* 8 éves és *Nagy Lajos* 7 éves leánykaja. A vékony jégkéreg beszakadt alattok és a kisgyermek kezeikkel a jég szélébe kapaszkodva, szivettépő hangon kiabáltak segítségért. Segélykiáltásukra sokan a helyszínre siettek, de a mély víz felett levő gyenge jégre senki sem mert menni. A később odaérkezett *Hajdu Gábor* és *Rácz Ferenc* dobozi lakosok egy-egy kapufélet bocsátottak a jégre és a jeget folytonosan törve magok előtt, a már elalélt és félig megfagyott gyermekekhez jutottak és őket megmentették. *Nagy Lajos* leányát *Dr. Godán Ferenc mesterséges légzéssel tudta csak életre hozni*. Kivánatos volna ezen gödörnek, a község belterületén levő nyitott kutnak bekerítéséről gondoskodni.

— **A földrajzi társulat kérelme.** A magyar földrajzi társulat tudományos bizottsága megkereste Békésvármegye törvényhatóságát melyben a társulat a megyétől segélyt kér. A magyar földrajzi társulat kérelme a decemberi közgyűlésen fog tárgyalatni.

— **Tragikus halál.** *Divéki Erzsébet* 9 éves vésztői kisleány, az iskolában hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A vizsgálat során megállapították, hogy a halál oka szivszélhűdés volt. A vizsgálatot ebben az ügyben folytatják.

— **Fizetésektelen cég.** A hivatalos lap szerint *Hajós Sándor és Társa* békéscsabai kereskedő cég fizetésektelen lett.

— **Öngyilkosság.** *Ombodi Károly* 29 éves ladányi lakos, afeletti bánatában, hogy a felesége elhagyta, felakasztotta magát az istálló gerendájára. Mire megtalálták, már halott volt.

— **Mulatságok Csabán.** A Békéscsabai Iparos Olvasókör december hó 12-én, szombaton, saját könyvtára javára felolvasó-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Felolvasást tart Gulyás József ur. 2. „Korcsolya-művész”. Monológ. Irta Farkas Antal. Előadja Gulyás Ilonka k. a. 3. Vallomás. Páros jelenet. Irta Nil. Előadja Bocskai István ur és Sztruhár Juliska k. a. 4. Teljes végeladás. Monológ. Irta Hangay. Előadja Hrabovszky Pál ur. Az előadás este 8 órakor kezdődik. Belépti-díj: családjegy 1 korona, személyjegy 60 fillér. Az előadás után tánc lesz. — A békéscsabai magántisztviselők és kereskedő-iffjak egyesülete által december hó 31-én, Szilveszter estéjén a „Vigadó” öszesztermeiben táncol és hangversenyyel egybekötött teaeestélyt rendez. A hangverseny és táncmultság iránt roppant nagy az érdeklődés.

— **Kiesett a vonatból.** Tegnapelőtt este a Csabáról Gyulára menő motoroskocsiból, amely 8 óra tájban érkezik Gyulára, kiesett Mágocsi János bádogossegéd. A motoros utasai a balesetet nem vették észre és a szerencsétlen embert összetörve, ott hagyta a motor a töltés mellett. Az utána jövő személyvonat azonban már megállott a kétségbeesett vergődő és kiabáló ember mellett és felvette. Gyulán a rendőrség Mágocsi a közpórházba szállította be. A szerencsétlen ember a kezén és fején súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Kaland a Körösön.** Szerdán délután 2 óra tájban az Apponyitca torkolatánál rémes kiabálással vonta magára a járőrelők figyelmét Andó Pál 11 éves fiu, aki a Körös közepeén a vékony jégrétegen beszakadt. A szerencsétlen kis fiu a jégbe kapaszkodva, nyakig volt a dermesztő hideg vízben, és sehogy sem tudott kiszabadulni. A paron állók sem mertek hozzá közeledni, mert attól féltek, hogy a kisfiu sorsára jutnak, míg végre Filipinyi Soma tűzoltó-felügyelő egy gereblyével a rosszul befagyott jégre ráment, a gereblyét a didergő fihuhoz nyújtotta és megszabadította kényelmetlen helyzetéből, majd a község-házára vitte, ahol vizes ruháit leszedette és értesítette a gyerek hozzátartozóit, akik azután száraz ruhákkal megjelentek a község-házán és nagy örömmel vitték haza megmentett gyermeküket.

— **Addig, míg e kiadás el nem fogy,** díjtalanul küldjük bárkinek legújabb 26-ik évi nagy képes árjegyzékünket. Remek ékszeres, órák, ezüstművek, bámulatos olcsó áruk. Mély tisztelettel Lőfkovits Arthur és Társa órák és ékszerész, Debreczen.

— **Meglopott üveges.** Lantos Károly gyulai üvegkereskedőnél szolgált már 10 hónapja Szigeti Mária, ugyancsak abban a házban egy másik lakónál szolgált Szigeti Mária-nak egy jó barátnéja, Styir Erzsébet. A két leány egymással szövetekezve már hónapok óta fosztogatja Lantos Károly raktárait. A tulajdonost névtelen levélben figyelmeztették a lopásra, aki ennek alapján feljelentést tett a gyulai rendőrségnél. A rendőrkapitányság a két leány szüleinél házkutatást rendelt el, amely meglepő eredménnyel záródott, mert a két leány szüleinél 250—300 darab üveg- és porcellánholmit találtak. A lopott holmit a rendőrség lefoglalta

és a tulajdonosnak átadta, a két leány ellen Lantos Károly a bűnvádi eljárást megindította.

— **Az újpesti bankrablás.** Annak idején országszerte nagy feltűnést keltett az újpesti bankrablás esete, a rablók vakmerősége, kik fényes nappal kényszerítették a hivatalnokokat arra, hogy segítsenek neki a pénzt becsomagolni, hogy ők azt kényelmesen elvihessék. Ennek az eseménynek minden mozzanatát: a rablás lefolyását, a pénz elrejtését, a rablók elfogatását, stb. hűen magunk előtt láthatjuk, ha ma este a *Balla-moziba* elmegyünk, ottan sikerült mozgóképeken lesz ez bemutatva; azonkívül *hadgyakorlatok a tengeren az olasz király jelenlétében*, ez a felvétel ez év nyár utóján készült a lefolyt hadgyakorlatok alkalmával és még más 8 kép.

— **Tolvaj hajadon.** Boros Ágnes 18 éves gyulai hajadon az utóbbi időben tolvajlásra adta magát. Össze-lopkodott több helyen gyermekruhát, rézűstöt, mosdótálat stb. A rendőrség a leányt tetten érte és kihallgatása után a gyulai kir. járásbíróshoz kísértette.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Méréseket árban elegánsan butorozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorú családis otthon.

Szerencsétlenség egy istállóban.

Csaba, dec. 5.

Mácsok Pál csabai lakos, mint kocsis már több éve szolgál Kovács Sz. Ádám csabai birónál. Mint ügyes, megbízható ember és mint olyan, aki a lovakkal nagyon jól tud bánni, megnyerte gazdája szeretetét.

Tegnap este Kovács Sz. Ádám tanyájáról egy fiatal ijedős vad csikót hoztak be. A ló már a város szokatlan zajától is nagyon ideges lett és a bíró házában levő idegen istállóban sehogy sem érezte magát jól. Mikor Mácsok Pál kocsis a csikót az istállóba bekötötte, tapasztalta, hogy az állat mindent elkövet, hogy a rá nézve szokatlan istállóból megszabaduljon és figyelmeztette gazdáját is, hogy a csikó nem szívesen áll a jászol előtt.

Később az állat megnyugodott és este amikor a kocsis is lefeküdt már, jóízűen ropogtatta a szénát.

Mácsok régi szokás szerint a subáját a földre terítette és egy pokróccal jól betakarozott és úgy aludt el. Éjfél tájban arra ébredt fel, hogy a csikó megint nyugtalanodik és kapálódzik, de mikor rászólt, a ló ismét csendesedett és a kocsis is újból elaludt.

A csikó kapálódzás közben azonban elszakította a kötőféket és nem sokára rá a jászoltól megugrott és a kocsison keresztül az istállóból ki akart szaladni, közben a kocsis mellkasára lépett, úgy, hogy a szerencsétlen ember *mellkasa összeroppant, bordái és kulcsontja összetört.*

Rémes kiabálására a házbéliek és a cselédség is felébredt és az istállóba szaladtak, ahol ott találták félájultan, a földön fekvő, összegázolva és a megszabadult lovat, amit nagy nehezen megfékeztek és dupla kötőfékkel a jászolhoz kötötték.

Kovács Sz. Ádám bíró azonnal orvosért küldetett és csakhamar megjelent házában dr. Wagner Dániel kórházi főorvos, aki a szerencsétlenül járt kocsist első segélyben részesítette, kit orvosi gyógykezelésben továbbra is a bíró házában részesítenek.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségessé válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető. 12

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelgését — a halászt — kérjük figyelembe venni.

oly édes, mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban

Törvénykezés.

§ **A multság vége.** Höltzner Kálmán gyulai csizmadialeány pár hónappal ezelőtt a Korona-kávéházban mulatott. A nagy mennyiségben elfogyasztott alkohol egy kissé megbillentette, úgy hogy mikor barátja, Klinek György erősebben rendre akarta utasítani a garázdálkodó csizmediaságát, ez annyira megdühödött, hogy egy üres üveget vágott Klinek György fejéhez, aki ennek következtében 20 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. A gyulai törvényszék csütörtökön tárgyalta Höltzner Kálmán ügyét és 3 havi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte súlyos testi sérítés büntette miatt. Az ítélet jogerős.

§ **Per egy csikó miatt.** M. Szabó gyulai legény édesapját: M. Szabó Ferencet alaposan képentörülte, mert egy fiatal csikó miatt összekülönböztek. A sértett apa törvény elé állította a fiát, akit 8 napi elzárásra, 30 korona fő és 10 korona mellék-büntetésre ítélte a törvényszék. Az ítélet ellen M. Szabó István felebezett, de a tábla az ítéletet helybenhagyta, a Kuria pedig a semmisségi panaszt elutasította s így az ítélet jogerős lett.

§ **Csabai legények a törvényszék előtt.** Uhrin Máttyás csabai legény régi haragosa volt Huszár Máttyásnak. A két legény már több alkalommal verekedést kezdett, azonban úgy az egyiknek, mint a másiknak barátai közbevetették magukat és a verekedést megakadályozták. Pár héttel ezelőtt Uhrin Máttyás Rob Ferenc társaságában találkozott Huszár Máttyással, aki egyedül volt. Uhrin megtámadta Rob Ferenc biztatására Huszár és bicskával bal karján súlyosan megsértette. A gyulai törvényszék súlyos testi sérítés vétségében mondta ki bűnösnek Uhrint és 3 havi fogházra és 20 korona mellék-büntetésre ítélte, míg barátját: Rob Ferencet, mint bűnrészt 1 havi elzárással és 20 korona mellék-büntetéssel sújtotta.

Budapesti gabonatözsde.

Készáru üzlet.

Az Argentina, valamint a kontinens kedvezőbb terméskilátásai a külföldi gabonapiacokra hatást gyakoroltak és az árak ha nem is hanyatlottak, de változatlanul maradtak. A budapesti gabonapiac az árak némi emelkedése ugyszintén a határidő üzletben kitejézésre jutott szilard irányzat ki-

zárólag a készárakban nem regisztrálható nagyobb forgalom, ellenben a spekuláció élénk forgalmat hozott létre. A mai tőzsdén az árak a buzánál 10 fillérrel magasabbak.

Déli zárlatok:

Uj buza	25.90
Áprilisi buza	22.50
Rozs	21.66
Áprilisi zab	15.18
Tengeri (ó)	17.66

A csabai piacon ma a következő árakat adták:

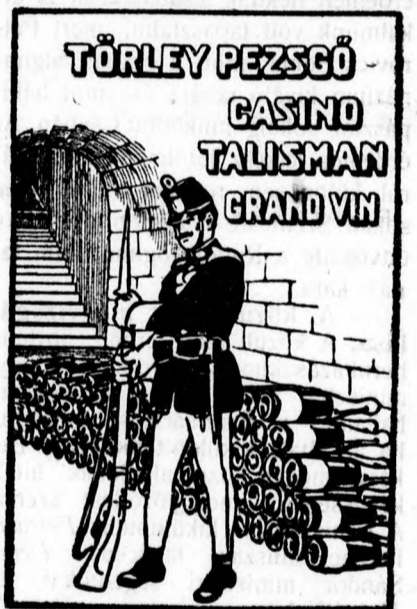
Jó minőségű buza	24.40
Takarmányárpa	14.60
Rozs	—
Zab	14.40
Uj tengeriért	13.00

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: Németh István Dr. Ursziny János Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában, Békéscsabán.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM ÉS SZAJVIZ

Eladó borbélyüzlet.

Békéscsabán az Óbánát-utca 344. sz. alatt 9 éve fennálló

borbélyüzlet
berendezéssel együtt eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Kétegyházán

a Vasut-utcán 25 év óta fennálló

fűszer- és rőfösüzlet,
melyben jóforgalmu

korcsma-üzlet
is van, betegség miatt jól épített

házzal együtt
szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonos:
Haasz Adolfnál.

Cosmetikai különlegességek!

LIKÖR ÉS RUM

essenciáimmal a legkelle-
mesebb italok készíthetők
háziilag. Kaphatók az összes
fajokban. Egy üveg ára 1 liter
finom likör készítésére, hasz-
nálati utasítással, 50 fillér.
Kitűnő Jamaikai rum és tea.
Háztartási rum félliter 1 kor.
20 fill. Literje 2 kor. 40 fill.

Dobay Kálmán
drogériája Békéscsabán.

Gyógyárúk! Kötészek!

**Első békéscsabai
növendék-hússzék !!**

Tisztelettel értesitem a mélyen
tisztelt vevőközönséget, hogy
üzletemet f. évi december 1-től
a Vidovszky-féle házba
(Csirkepiac, a Munkás-Otthon-
nal szembe)

helyeztem át.

Húsarak :

1 kg. hátulja .. 44 krajcár.
1 kg. eleje .. 36 "

Szives pártfogást kér

KOHN LAJOS

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzé-
kemet ingyen és bérmentve küld-
döm meg, aki címét tudatja. Ezen
könyvet még az is kérje, aki rendelni
nem akar, mert sok hasznos tudni-
valót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai
és európai sima és gyökerez vesz-
zőkből, a világhírű

Delawareből 1 1/2 millió készlet

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepe, Bihardiószeg.

Kitűnő tokaji édes

aszú borok

1901. évi termés, négy Puttonos,
literenként 3 K. 40 f.

Megrendelhetők Kracsmarik E.
cégnél Németh Ödön által,
Békéscsabán, Főtér.

Eladó ház.

Békéscsabán, a Kerösön tul,
a gépházal szemben, közel a
városházához egy

háza

melyben egy 3 szobás lakás,
2 utcai és 1 udvari szoba, 1
konyha, 1 spajz és egy kamra van,
szabad kézből eladó.

Értekezhetni lehet Paulik
János hajdukáplárral.

Eladó birtok.

Reöck Iván és társai
tulajdonát képező, közvetlenül
Békéscsaba nagyközség alatt levő

**332 kis holdat
kitevő ingatlan**

egészben, vagy ap-
róbb parcellákban **eladó**

**előnyös fizetési feltételek
mellett.** — Értekezhetni lehet
dr. Ursziny János ügyvédi
irodájában Békéscsabán.

Karácsonyi és újévi ajándékot

beszerezhet jól és olcsón, pontos, gyors,
szolid kiszolgálás és mérsékelt árak mellett

KRCSMÁRIK E. KOMÁROMY BÉLA
UTÓDÁNÁL

Békéscsabán, Főtér, a Vidovszky-féle házban.

Ajánlja ez alkalommal dúsan felszerelt raktárát, ugymint:

Étkező készletekben 10 koroná-
tól feljebb.

Theás készletekben 7 koroná-
tól feljebb.

Kávés készletekben 6 koroná-
tól feljebb.

Mocca készletekben 7 koroná-
tól feljebb.

Mosdó készletekben 6 koroná-
tól feljebb.

Boros készletekben 6 koroná-
tól feljebb.

Vizes készletekben 7 koroná-
tól feljebb.

Sörös készletekben 6 koroná-
tól feljebb.

Liquer készletekben 2 koroná-
tól feljebb.

Compot készletekben 4 koro-
nától feljebb.

Továbbá valódi angol készletek, majolika, teracotta,
fayence diszárúk, virágtartók, fali tálak, pálmattartók,
asztalkák, függő, asztali lámpák, nagy választékban

NIPPER.

„M-i-t?” —
„Papa meg-
engedte! Hisz
valódi Jacobi-
féle Antinico-
tin - cigareta-
hüvelyek
fadobozban!”

Figyelem!
Csakis a
„JACOBI” jel-
zéssel valódi!

Minden
fadoboz egy
érdekes bü-
vész-kártyát
tartalmaz.

Arverés.

A feloszlott „Békéscsabai
Iparos Ifjak Művelődési
Egyleté”-nek vagyona:

**2 billiárd, asztalok,
képek, tükrök, óra,
székek, lámpák stb.**

folyó évi december hó 16-án
délelőtt 9 órakor

az ipartestületnél
**nyilvánosan
elárvereztetnek.**

Felszámoló-bizottság.

FEKTOR

az egyetlen
hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors
és biztos hatása.
Szükséges minden
!! háztartásban !!

Kapható Üvege
mindenütt 80 fillér

„KOLUMBUS” vegyészeti gyár
részvénytársaság Budapest, VIII.,
József-utca 16—18. szám

Raktár Békéscsabán Grün Lajos-
nál, Gyomán Berkovits Adolfnál
Tótkomlóson Grósz Béla és fia
és Horváth István-nál.

**Kádár József = ÚRI ÉS NŐI =
DIVATÁRÚHÁZA**

Békéscsaba, Vasut-utca.

Nagy Karácsonyi Vásár

megkezdődött. Ez alkalommal az összes raktáron levő
őszi és téli divatujdonságok

bámulatos olcsó árban lesznek árusítva. Különös figyel-
mébe ajánlom a t. vevőközönségnek a legujabb divatu
női kabátokat, szörme boákat, kész bársony, selyem- és
flanel-bluzokat, teljes kosztümüket, melyek karácsonyi
ajándéku a legalkalmasabbak. Továbbá leszállított áron
kaphatók férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők,
harisnyák és keztyűk. **Nagy karácsonyi vásár!**

Fényképkülönlegességek

Nagyítások Festmények

művészi kidolgozásban

BÉKÉSGY.

Ő Fensége József főherceg udvari fényképésznel

Békéscsabán, a katolikus templommal szemben.

Löwy Jakab L. és Társa

női divatkelme
áruházában a

Karácsonyi vásár

már most veszi kezdetét!

Ez alkalommal a cég
raktáron levő összes
dús választéku

divat és fekete
ruhakelméinél

simas mintázott bluz-
selymeinél, mosó bársony
s flanelleinél, ugyszintén
pamut s lenvásznai-
nál, damasztáruinál
s garniturainál,

páratlanul olcsó
árakat szabott,
ugy hogy az igen tisztelt
vevőközönségnek
alkalma nyilik ezen cik-
keket, valamint az itt
fel nem sorolt árukat is
igen előnyös árak
mellett beszerezni.

Amennyiben az ünnepek
előtt áruházunk tömeges
látogatásnak örvend,
kérjük a t. vevőközön-
séget, hogy vásárlásait
minél hamarabb eszközölje.

Szolid s pontos kiszorgálást biz-
tosítva, vagyunk kiváló tisztelettel

Löwy Jakab L. és Társa.

BABINSZKY JÁNOS

EZELEŐTT TURCSÁN PÁL
MŰESZTERGÁLYOS BÉKÉSCSABÁN, FÖTÉR.

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és
vidéke nagyjérdemű közönségét, hogy a

m ű e s z t e r g á l y o s

szakmába vágó munkákat, ugymint: fa-, szarv-, csont-,
borostyán-, tajt- és leg-
finomabb pipaszárakat,
továbbá billiárd-dákókat
és golyókat, lignonszantum

tekepályagolyókat és babákat a legjutányosabb ár-
ban készítek. — Továbbá tudatom, hogy elvállalok
nap- és esőernyő-javításokat.

Utánzott elefántcsontgolyókból nagy raktárt tartok.

A n. é. közönség becses pártfogását
továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

BABINSZKY JÁNOS.

Egy vagy két utazó-ügynök felvétetik.

KIÁLLITÁS KARÁCSONYI ÉS ÚJ- ÉVI AJÁNDÉKORBÓL!

Mindennemű gyermekjátékok,
valamint felnőttek részére a
legpraktikusabb tárgyak igen
jutányos áron szerezhetők be

Deutsch Testvérek

férfi-, női- és gyermekdivatár-
házában BÉKÉSCSABA, Fötér,
a városházával szemben.

Szolid, pontos kiszorgálás

Tisztelt kávéfogyasztó közönség

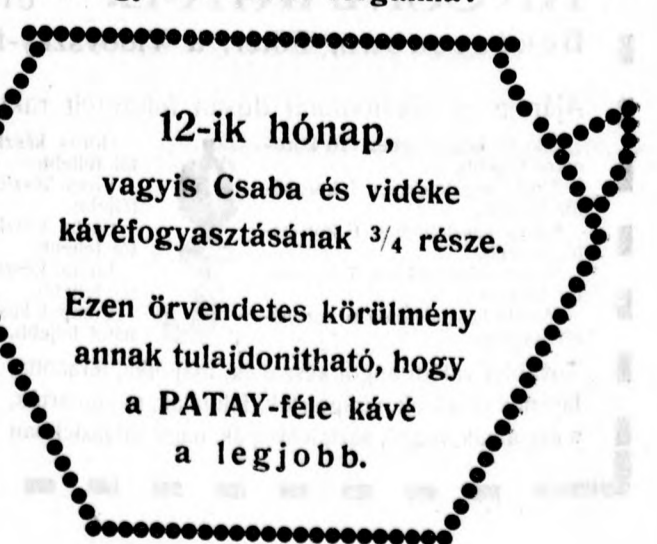
tájékoztatására, hogy mily óriási arányban fejlődött a jóságáról
hires PATAY-féle pörkölt-kávének az egy évi üzleti forgalma:

1-ső hónap

6-ik hónap

12-ik hónap,

vagyis Csaba és vidéke
kávéfogyasztásának 3/4 része.

Ezen örvendetes körülmény
annak tulajdonítható, hogy
a PATAY-féle kávé
a legjobb.

Rum, tea

és teasütemény

PATAY CÉGNÉL

tisztán kezelve, mindenkor olcsón kapható
BÉKÉSCSABÁN, VASUT-UTCA

Még azokat is, akik éveken át
mást használtak, meghódította
a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit
egy igazán jó és hatásos háziszertől
várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtleníti,
erősít és edzi az izmokat, fájdalom-
csillapító. Páratlan mint szájvíz, haj-
és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fillér,
40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért
küld utánvétellel, vagy a pénz előleges
beküldése után

ROS MOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

Főraktár Békéscsabán:

Guttman és Schwarz uraknál

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott
KULCSOSAL

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

MARIK és HORVÁTH

uri és női cipészek
Békéscsabán, a Rossuth-téren.

A nagyérdemű közönség tudomására hozzuk, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

cipész-üzletet

nyitottunk. Üzletünkben kizárólag **wértékutáni megrendelések** a legszebb kivitelben, igen jutányos áron készíttetnek.

Önálló cipésziparosok részére ajánljuk bármely alaku és szabású s a legjobb anyagból készített **cipőfelsőrészeinket.**

Szives pártfogást kérve, tisztelettel
Marik és Horváth, cipészek.

3138—1908.

Pályázati hirdetés.

Gyoma községben lemondás folytán üresedésbe jött s 800 korona készpénzfizetéssel, 200 korona állami kiegészítéssel és 1909. évi január hó 1-től járó 150 korona lakbérilletményel javadalmazott

községi segédjegyző anyakönyvvezető-helyettes

és 800 korona fizetés és 1909. évi január 1-től folyósítandó 150 korona lakbérilletményel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom, hogy az állásokat elnyerni óhajtok kérvényeiket hozzám folyó évi december hó 11-ig beadni sziveskedjenek.

A segédjegyzői állás elnyeréséhez jegyzői oklevél szükséges.

Gyoma, 1908 november hó 25.

Főszolgabíró helyett:

JANTYIK,

t. főszolgabíró.

WEISZ MIKSA

női divatárúháza Békéscsabán, Fötér.

TELEFON 31. SZÁM.

NAGY

KARÁCSONYI VÁSÁR

holnap, hétfőn kezdődik!

Ez alkalommal az összes maradékok bámulatos olcsó áron adatnak el.

Üzletmagnagyobbítás

miatt a raktáron levő mindennemű

divatkelmék, diszek

a hozzávaló kellékek is mélyen leszállított áron a legszolidabb kiszolgálás mellett árusítatnak.

Női Kelengye-osztályom páratlan a vidéken

Vidékről jött rendelések azonnal elintézését nyernek

ÉRTESETÉS!

Van szerencsénk a tisztelt közönséggel tudatni, hogy egy nagy alkalmi vétel folytán

téli alsó ruhák, harisnyák, cipők, esőernyők, téli kalapok és sapkák, nyakkendő és fehérnemű cikkek, legujabb divatúak, meglepő olcsó áron csak nálunk kaphatók.

Egy próbavásárlás által bárki meggyőződést szerezhet

Szives pártfogást kér

Friedmann és Társa Békéscsaba Vasut-utca.

Rézi munkához való disz-rojtok és bojtok

Kertész Vilmos műkárpitós és diszítő
BÉKÉSCSABA, a városházával szemben.

Állandóan nagy raktárt tart művészi kivitelű

kész kárpitozott butorokból, bel- és külföldi szövetekből.

Elvállalja minden régi butornak a legujabb stíl szerint való átalakítását

a legjutányosabb áron.

Vidéki munka gyors elintézését nyer

Van szerencsénk tisztelettel a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Békéscsabán,** a volt Magyar Műbutorgyár Részvénytársaság telepén

Rabatin Testvérek cég alatt a modern igényeknek megfelelő

motor és gépgyár, vas- és fémöntődét

rendeztünk be, hol minden e szakmába vágó munkákat, nevezetesen: **benzin és nyersolajmotorokat** minden nagyságban, ipari és mezőgazdasági célokra, **teljes malomberendezéseket motorüzemre,** mindennemű **gépjavításokat, gőzhengerfurásokat,** — helyszínen is — **kopott hengerszékek újra vágását** rövid időn belül — határidőre is — végezzük. Teljes **vízvezetékberendezéseket,** kastélyok és uradalmak részére, **motorüzemre is.**

Mindennemű **vas- és fémöntvények** beküldött minta vagy rajz után, továbbá minden e szakba vágó munkák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, **gyorsan és pontosan, jutányos áruk mellett** készülnek.

Szives pártfogást kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Rabatin Testvérek motor- és gépgyár, vasöntöde.

Géplakatos, kovács, vas-
esztergályos, öntő- és mintasztalos tanoncok felvételnek.

Telefonszám: 50.

Saját termésű kellemes,
kristálytisza idei

BOROMAT

ajánlom literes zárt üvegekben

60 fillérért.

Ugyanezen bornak
hektoliterje 32 kor.

Szépen eltartott kitünő

csemege-szőlő

bármily mennyiségben

különként 1 kor.-ért kapható.

Ugyancsak nagyobb mennyiségű

HERESZÉNA

is kapható

Lőrinczy László

gyógyszerésznél

Békéscsabán, Szarvasi-ut.

Mielőtt
személy-, jel-
zálog- vagy építés!
KÖLCSÖN
íránt intézkednék
kérjen díjtalanul prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lónyay-utca 7.
Telefon-interurbán
46-31.

Mélyen leszállított árak!

BUTORELADÁS.

A volt Magyar Műbutorgyár

helyiségeiben levő összes

butorok

u. m.: ebédlők, hálósobák, uri-
szobák, szalonberendezések,
valamint egyes tárgyak, úgymint:
mosdók, szalónasztalok, író-
asztalok, székek, fali tükrök,
álló tükrök, képek, míg a készlet tart,

minden elfogadható áron eladatnak.

Ugyanott az összes famegmun-
káló gépek, valamint az összes
asztalos gyalupadok használt
és új szerszámokkal együtt,
továbbá mindennemű butorvasalások

jutányos áron kaphatók és bármikor megtekinthetők.

Esetleg az egész gyártelep gépekkel vagy azok
nélkül műhelynek avagy raktárnak bérbeadó.

Elsőrendű alma,

úgymint: Ponyik, Batul, Siculai
ranet és Törökbálint stb. fajok

különként 40 fillér.

II-rendű 20-tól 32 fillérig

Nagyobb vételnél árengedmény.

Krumpli, dió, szilva

kicsinyben és nagyban kapható

Izsák Lőrinc

gyümölcs- és főzelék-kereskedésében
Békéscsabán, a színházzal szemben.

Hideg felvágottak, libaszir, füstölt
combok (kóser) naponta tisztán
kezelt friss állapotban kaphatók.

Ugyanott egy szép üvegezett
berendezés, mely alkalmas cuk-
rászda, cipő vagy divatüzletbe,
olcsón ELADÓ.

Békéscsabán a Buzapiacon

egy 3 szobás

lakás

és egy üzlethelyiség

haszonbérbe adatik.

Bővebbet Szegfű R. Istvánnál.

Csabai Gőztéglagyár Társaság

Suk, Wagner és Társai Békéscsabán.

Francia „HORNYOLTCSERÉP” kettős horonnyal

a mai kor legjobb és legolcsóbb
fedőanyaga. Kiváló jó minőség-
ben és jutányos áron kapható

természetes szép vörös színben és kátrányozott állapotban a

Csabai Gőztéglagyár Társaság

Suk, Wagner és Társainál Békéscsabán.